

Но, несмотря на искусственно созданный крестьянским трудом рай, и в нем царят порядки полного контроля и борьбы с частной собственностью. Закономерно, что Г. Яхина постоянно апеллирует к документам того времени, переходит к их стилю, чтобы еще больше подчеркнуть трагедию мирного крестьянства, попавшего в тиски тоталитаризма. Ведь за каждым словом, за каждой цифрой – человеческая судьба. Вот Зиновий Кузнец обвиняет Игнатова, сумевшего наладить в тайге успешное хозяйство, в так называемом «кулацком росте»: так стали называть «быстрое обогащение сосланных крестьян. Отправленные за тысячи километров от родного дома, они, за шесть-восемь лет оправившись от удара и немного освоившись на чужбине, исхитрялись и тут заработать лишнюю копейку, отложить, а после прикупить на нее личный хозяйственный инвентарь и даже скот... Поэтому в государственных верхах было принято мудрое решение: рост – немедленно прекратить; виновных – наказать; кулаков, даже в ссылке так коварно проявивших свою неистребимую индивидуалистическую сущность, организовать в колхозы...» [4, с. 367].

Заключение

Таким образом, полифонизм стиля Г. Яхиной, панорамность отражения действительности в ее романе подчинены задаче художественного отражения масштабности и глобальности народной трагедии, незаконности необъявленной войны власти с собственным народом. В романе «Зулейха открывает глаза» отражена трагедия крестьянства 20–30-х гг., ставшего жертвой антигуманной политики раскулачивания и стопроцентной коллективизации.

Список использованных источников

1. Галлямова, А. Г. История Татарстана и татарского народа. 1917–2013 гг. : учеб. пособие / А. Г. Галлямова [и др.]. – Казань : Изд-во Казан. ун-та, 2014. – 436 с.
2. Гузева, А. «Зулейха» как семейная история Яхиной [Электронный ресурс] / А. Гузева. – Режим доступа: <http://www.godliterature.ru/projects/zuleykha-kak-semeynaya-istoriya-yakhinoy>. – Дата доступа: 24.04.2023.
3. Улицкая, Л. Любовь и нежность в аду / Л. Улицкая // Яхина, Г. Ш. Зулейха открывает глаза : [роман] / Гузель Яхина. – М. : АСТ: Редакция Елены Шубиной, 2020. – С. 5–6.
4. Яхина, Г. Ш. Зулейха открывает глаза : [роман] / Гузель Яхина. – М. : АСТ: Редакция Елены Шубиной, 2020. – 508, [4] с.

УДК 811.161.3'42:821.161.3

ЛЕКСИКА-СЕМАНТИЧНАЕ ПОЛЕ КАНЦЭПТУ ВАДА ІДЫЯСТЫЛЮ ПАЭЗП І ПРОЗЫ У. КАРАТКЕВІЧА

Л. М. Шэцка,

кандыдат філалагічных навук, дацэнт кафедры педагогікі і псіхалогіі
Мазырскага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя І. П. Шамякіна,
г. Мазыр, Рэспубліка Беларусь
E-mail: larisachaika7905@gmail.com

Статья посвящена исследованию традиционных для белорусской культуры образов, составляющих ядро индивидуально-авторского концептуального

пространства текстов В. Короткевича, одного из ярких представителей белорусской литературы и культуры. Исследуются концептуально значимые, текстообразующие единицы лексико-семантического поля «вода» идиостиля поэзии и прозы писателя, а также второстепенные ключевые слова, участвующие в смысловом содержании концепта. Характеризуются словесные образы концепта «вода», представленные в соответствующей образной парадигме. Делается вывод о разнообразии средств выражения концептуально значимых лексем как одной из основных характерных черт идиостиля В. Короткевича.

Ключевые слова: Владимир Короткевич, идиостиль, идиостиль поэзии и прозы, лексико-семантическое поле, концептосфера, концепт.

LEXICO-SEMANTIC FIELD OF THE CONCEPT WATER IN THE IDIOSTYLE OF POETRY AND PROSE OF V. KOROTKEVICH

I. M. Shetska,

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor of the Department of Pedagogy and Psychology, Mozyr Pedagogical University named after I. P. Shamyakina, Mozyr, Republic of Belarus

E-mail: larisachaika7905@gmail.com

The article is devoted to the study of images traditional for Belarusian culture, which form the core of the individual-author's conceptual space of texts by V. Karotkevich, one of the brightest representatives of Belarusian literature and culture. Conceptually significant, text-forming units of the lexico-semantic field «water» of the author's poetry and prose idiostyle, as well as secondary key words involved in the semantic content of the concept, are investigated. The verbal images of the concept «water», presented in the corresponding figurative paradigm, are characterized. The conclusion is made about the variety of means of expressing conceptually significant lexemes as one of the main characteristic features of V. Korotkevich's idiostyle.

Keywords: Vladimir Korotkevich, idiostyle, idiostyle of poetry and prose, lexico-semantic field, concept sphere, concept.

Уводзіны

У канцы XX – пачатку XXI стст. назіраецца павышаная цікавасць даследчыкаў мастацкага тэксту да ідыястылю пісьменніка, да індыўідуальных асаблівасцей выкарыстання мастаком слова яго моўнай прасторы. Сучаснае вызначэнне мастацкага тэксту ўключае ўказанне на значнасць асобы яго стваральніка.

Феномен ідыястылю У. Караткевіча як дваадзінага поліжанравага ўтварэння (паэзія + проза) прадстаўляе асаблівую цікавасць для далейшага даследавання творчасці пісьменніка і ў цэлым для лінгвістычнай стылістыкі і паэтыкі. Улічваючы шматаспектны характар праблемы ідыястылю, аналіз ідыястылю паэзіі і прозы (ПП) ажыццяўляўся па наступных узроўнях: канцэптэптуальным (ПП У. Караткевіча як дваадзіная канцэптасфера) і вобразна-паэтычным (лексічныя і іншыя сродкі стварэння вобразнасці). Прадметам нашага даследавання з'яўляецца індыўідуальна-аўтарская канцэптасфера ПП

У. Караткевіча. Непасрэдным аб'ектам даследавання выступаюць вербальныя рэпрэзентацыі вобразнай парадыгмы канцэпту *вада* ў лексіка-семантычнай сістэме ідыястылю.

Мэты і задачы

Мэта даследавання – вызначыць фактары канцэптуалізацыі лексічных адзінак у ІПП У. Караткевіча з улікам тэорыі лексіка-семантычнага поля (ЛСП) на прыкладзе канцэптуальна-значай лексемы *вада*. Дасягненне пастаўленай мэты заключаецца ў вырашэнні наступных задач: выявіць у ІПП аўтара канцэптуальна значныя, тэкстаўтваральныя адзінкі ЛСП канцэпту *вада*; вызначыць другарадныя ключавыя словы, якія ўдзельнічаюць у сэнсавым змесце канцэпту; прадставіць адпаведную вобразную парадыгму з апісаннем асноўных слоўных вобразаў.

Метады і матэрыял даследавання

Матэрыялам даследавання з'яўляюцца канцэптуальна-значныя лексемы ІПП У. Караткевіча, якія ствараюць індывідуальна-аўтарскую канцэптасферу. Шляхам суцэльнай выбаркі мы вылучалі з паэтычных і празаічных тэкстаў фрагменты, якія змяшчаюць вобразныя супастаўленні (рэалізацыі тых або іншых парадыгм славесных вобразаў), пасля чаго матэрыял быў раскласіфікаваны. У даследаванні былі выкарастаны такія метады і прыёмы, як кантэкстны аналіз (пры азначэнні і ўдакладненні семантыкі славесных вобразаў у тэксце); канцэптуальны аналіз (пры даследаванні рэпрэзентацыі элементаў канцэптасферы); лінгвакультуралагічны аналіз (пры ўстанаўленні значнасці славеснага паэтычнага вобраза як захавальніка культурнай інфармацыі); супастаўляльны аналіз (пры характарыстыцы розных фрагментаў канцэптасферы, а таксама аднаго і таго ж канцэпту ў розных тэкстах аўтара); метады камп'ютарнай апрацоўкі тэкставых дадзеных з атрыманнем колькасных паказчыкаў на аснове стэмінг-аналізатара.

Вынікі і іх абмеркаванне

Індывідуальныя мастацкія канцэпты ўяўляюць сабой шматслойныя ўтварэнні, увасабляючы аўтарскую задуму і рэалізуючы кагнітыўна сюжэтную сетку твора. У іх складзе можна вылучыць пачуццёвы, паняццёвы, вобразны, асацыятыўны, сімвалічны і каштоўнасна-ацэначны кампаненты [13]. У ІПП У. Караткевіча намі разглядаюцца індывідуальна-аўтарскія, мастацкія канцэпты – ключавыя словы мастацкага твора, якія з'яўляюцца дамінантамі.

Аналіз канцэптасферы ІПП прадугледжвае выяўленне, класіфікацыю, іерархізацыю і апісанне асноўных канцэптаў у прозе і паэзіі, а таксама іх узаемадзеяння, збліжэнняў, выяўленне найбольш значных для паэта аспектаў канцэптуалізацыі рэчаіснасці. Дыферэнцыяцыя канцэптуальна значнай лексікі па ўзроўнях канцэптуалізацыі ў ІПП У. Караткевіча ажыццяўлялася па наступных крытэрыях: аб'ём семантыкі (гіпероніма-гіпанамічныя адносіны: *вада* – *мора* – *рака* – *крыніца* – *кропля*), схільнасць да метафарызацыі (*Пад кілем вада заціхае, звініць* [2, с. 65]; *Там вада памярцвела гайдаецца ў чорных палонках* [2, с. 215]); інтэртэкставы статус (*Глыбокі, аж да апошняга дна, наскрозь сіні празрысты крышталі – найчысцейшай вады* [5, с. 237]; *Бяжыць крышталі да пенных хваль салёных* [2, с. 200]; *Чаша ўнізе і чаша ўверсе. І – як мошка – я ў крышталі* [2, с. 231]); распаўсюджанасць (напрыклад, налічваецца звыш 230 згадванняў канцэптуальнай лексемы *рака Днепр*) і інш.

Канцэпт у ІПП У. Караткевіча можа быць сэнсаўтвараючым цэнтрам аднаго ці многіх тэкстаў, можа станавіцца адным з элементаў асацыятыўнага поля іншых канцэптаў, увасабляцца ў ключавым слове як значнай кампазіцыйнай адзінцы, што знаходзіць сваю рэалізацыю ў ідэйна-мастацкім і эмацыянальна-ацэначным планах твораў, а гэта ў сваю чаргу звязана з фарміраваннем індывідуальна-аўтарскай карціны свету. Семантычны патэнцыял канцэпту можа быць выяўлены шляхам аналізу ЛСП.

Адной з асаблівасцяў ЛСП у ІПП У. Караткевіча, у прыватнасці асацыятыўнай прасторы перыферыйных кампанентаў, з'яўляецца тое, што ключавыя словы і лексічныя адзінкі перыферыі ў агульнапрынятым словаўжыванні могуць быць семантычна вельмі далёкімі ад ядзернай лексемы поля. Аднак у мове мастацкіх твораў гэтыя лексічныя элементы становяцца блізкімі, а часам і тоеснымі ядзернаму кампаненту.

Лексіка-семантычнае поле індывідуальна-аўтарскага канцэпту ў ІПП У. Караткевіча складаецца з ядра (яго семантычная напоўненасць рэпрэзентуецца моўнымі сродкамі вобразнасці, часцей за ўсё ў складзе метафарычных выразаў, параўнальных зваротаў, пры дапамозе эпітэтаў, онімаў, устойлівых зваротаў і г. д.), каляядзернай зоны (змяшчае ключавыя лексемы першаснага парадку, якія складаюць аснову лексіка-семантычных груп) і перыферыю (ключавыя словы другаснага парадку). Разглядаючы лексіка-семантычнае поле канцэпту, мы вылучаем не толькі сукупнасці слоў, але і іх магчымасці ўваходзіць у гіпероніма-гіпанімічныя адносіны – самыя агульныя і ўніверсальныя пры апісанні лексіка-семантычных палёў, а таксама функцыянаваць у кантэкстных збліжэннях.

Ядро канцэптuallyнай прасторы тэкстаў У. Караткевіча складаюць традыцыйныя для беларускай культуры вобразы: *вада, дрэва, зямля, неба, Радзіма* і інш. Славесныя знакі такога роду ў ідэястылі аўтара дзякуючы канцэптuallyзацыі і канататыўным прырашчэнням падвяргаюцца семантычным трансфармацыям і ў сукупнасці ўтвараюць індывідуальна-аўтарскую канцэптасферу.

Групіраванне славесных вобразаў па тэмах дазваляе прадставіць структуру канцэптасферы, выявіць асноўныя аб'екты, што знаходзяцца ў цэнтры ўвагі аўтара (парадыгмы вобразаў, кантэкстуальныя збліжэнні ключавых лексем прадстаўлены ў «Слоўніку вобразаў паэзіі і прозы Уладзіміра Караткевіча» (у 2 частках) [15; 16]). Аналіз матэрыялу сведчыць аб стабільнасці асноўных параметраў вобразнага свету У. Караткевіча. На працягу ўсяго творчага шляху пісьменнік звяртаецца да такіх значных для яго вобразных адпаведнасцей, як *кропля – сляза, рака – дарога, рака – сонца, мора – вочы, мора – жыццё* і інш.

Асноўную частку вобразнага тэзаўрусу аўтара складаюць параўнанні, метафары, разнастайныя па структуры, марфалагічнай прыродзе, аб'ёме. Для У. Караткевіча характэрна разгортванне тропы, гэта тычыцца перш за ўсё ключавых вобразаў яго творчасці. Разгляд славеснай вобразнасці ў плане суадносін традыцыйных і новых элементаў дазваляе, з аднаго боку, адзначыць ступень і характар таго, як аўтар упісваецца ў традыцыйную лінгвакультуру, з другога – ацаніць наватарства яго творчай асобы.

Вядома, што вада – адзін з першасных архетыпаў. Ён нейтральны, г. зн. не абмежаваны рамкамі канкрэтнага міфалагічнага сюжэту і звязаны з універсальнымі катэгорыямі чалавечага мыслення. Падсумоўванне матэрыялу, які прапануюць «Беларуская міфалогія: энцыклапедычны слоўнік» [1], «Слоўнік

сімвалаў» Х. Э. Керлота [10] і энцыклапедыя «Міфы народаў свету» [12], дазваляе сфармуляваць наступныя фундаментальныя сімвалічныя значэнні **вады**: першапачатак, зыходны стан усяго існага, эквівалент першабытнага хаоса; андрагінны пачатак жыцця, увасабленне мужчынскай або жаночай жыватворчай моцы; эквівалент усіх жыццёвых сокаў чалавека; метафара смерці, небяспекі, знікнення; пачатак і фінал усіх рэчаў; сімвал невымернай мудрасці.

ЛСП **вада** прадстаўлена канцэптuallyна значнымі, тэкстаўтвараючымі для ПП аўтара лексемамі: **акіян – мора – возера – рака – Днепр – крыніца – кропля**, а таксама ключавымі словамі другаснага парадку, якія ўдзельнічаюць у сэнсавым напаўненні канцэпту: **вал, дождж, зліва, кропля, плынь, прыбой, раса, ручай, сляза, струмок, хваля** і інш.

Славесныя вобразы канцэпту **вада** ўнікальныя, разнастайныя. Адпаведная вобразная парадыгма прадстаўлена ў выглядзе:

- **эпітэтаў**: *Чатыры хвіліны ў ледзяной, глыбіннай, жывуічай вадзе!* [3, с. 282]; *І старая ўсміхнулася, такая цёплая і празрыстая была вада* [3, с. 360]; *Крыштальная вада і сіняя вада* [2, с. 200];

- у складзе **параўнанняў**: *Сіняя, быццам індзіга, вада, / Халодная, як апёк* [2, с. 189]; *Прыпадзі да мяне, прыпадзі, / Як да глебы сухой вада* [2, с. 201]; *Меч ззяе ўбаку, як струменьчык вады* [3, с. 277] (Параўнанне разглядаецца намі як моўная канструкцыя, якая ўяўляе сабой трохчленную структуру і ўключае ў сябе аб'ект, эталон і падставу параўнання [14, с. 3–5]. Аналагічным чынам структура вобразнага параўнання разглядаецца ў працах С. Б. Кураша, Н. В. Паўловіч, А. І. Равуцкага і інш. Метафара разглядаецца як скрытае параўнанне (кампаратыўны троп), падстава ў метафары не называецца, а маецца на ўвазе (гл. працы І. Я. Лепешава, В. Д. Старычонка, А. І. Равуцкага і інш);

- працэсуальных **метафар**: *Пад кілем вада заціхае, звініць* [2, с. 65]; *А вада імчала, уздымалася, абурвалася на іх, гарматна біла ў барты, кідала, раўлівымі плынямі імчала на палубах, абкатвала мосцік, з размаху біла людзей, спрабавала цяжка і ўладна цягнуць іх з сабой, не давала выбіраць апошнія тралы* [3, с. 329];

- апісанне вады перадаецца пры дапамозе кантамінацыі **метафар** і **параўнанняў**: *Шчоўкнуў непадалёк, выпрабоўваючы голас, салоўка (...) адказаў – быццам крыштальная вада падала на срэбра* [4, с. 268]; *Вада пад ім клекатала, бы ў катле вядзьмаркі, і была белая, як трунак забыцця* [3, с. 141]; альбо **метафар** і **эпітэтаў**: *Шытучая цёплая вада дакацілася да чорнай, пабітай зморычынамі і вечнымі мазалямі рукі і лізнула яе* [3, с. 360]; *Жанчына (...) апусціла залацістыя ногі ў ласкавую ваду. І вада, празрыстая, блакітна-зялёная, набягала на гэтыя ногі, рабіла іх бліскучымі, залатымі, усмоктвалася ў гальку і зноў наступала* [3, с. 362];

- **перыфрастычных метафар**, сярод якіх можна адзначыць: **капішча Пасейдона** (*У капішчы Пасейдона / Між сонцам і золатам хваль* [2, с. 221]); **люстра** (*Пралятае самотны гусь, разразаючы люстра крылом* [2, с. 267]); **шкло** (*рачнае шкло* [2, с. 165]); часта пісьменнік выкарыстоўвае лексему **крышталь** у суседстве з устойлівымі эпітэтамі **сіні, празрысты** (*Ён хітнуў човен, апісаў вялізную дугу ў сярэдзіне сіняга крышталю* [3, с. 401]; *І стронгі ў крышталі маленькіх рэк* [2, с. 381]; *Глыбокі, аж да апошняга дна, наскрозь сіні празрысты крышталь – найчысцейшай вады* [5, с. 237]); у дачыненні да марской вады аўтар ужывае лексему **алмаз** часта з азначэннем-прыметнікам ці ў складзе параў-

нальнага звароту (*Ён спыніў шлюпку ў невялікай лазурна-сіняй і празрыстай бухце. Уся прасвечаная да дна, чыстая, як сіні алмаз, яна спакойна грэлася між скал* [3, с. 400]; *Вісіць нібы над сіняй безданню. Празрыстай да самага дна, як сіні алмаз* [3, с. 401]; *Вось сады пад вадою. Медузы цвітуць у сярэдзіне сіняга алмаза* [3, с. 402]);

- **онімаў**: *І над вадою, над Дняпром шырокім / Вясёлка светлай аркаю лягла* [2, с. 317]; *Мой Дняпро, і Бяроза, і Нёман* [2, с. 274]; *Ад вясёлай Друці да нетраў Падляшша* [2, с. 152];

- у складзе ўстойлівых зваротаў ці фразелагізмаў: *І не трэба, каб людзі былі заўжды (...) падобныя ўсе, быццам кроплі вады* [2, с. 95]; *Быццам ваду ў ступе таўчы. Ад усяго гэтага ў яго балела галава* [5, с. 160]; *Мы з ёю сябры – не разлі вада* [7, с. 186]; *Сярод вясковых хлопцаў з глухіх месц хапае такіх ціхіх, «вады не замуцяць», людзей* [8, с. 446].

У ІІІ У. Караткевіча ўсе каляядзерныя кампаненты ЛСП **вада: кропля – крыніца – рака – мора (акіян)** – знаходзяцца ў цесным кантэкстуальным узаемадзеянні. Так, у прыкладах, што падаюцца ніжэй, яны аб'ядноўваюцца адносінамі сэнсавай градацыі і прымаюць удзел у стварэнні ёмістага метафарычнага вобраза, які канцэптуалізуе «Я» героя: *Вось цякуць кроплі, – думаў ён. – І я такая самая кропля. Яны, зліваючыся, утвараюць крыніцу, раку, мора. Ім усё адно, з кім зліцца. Але мне патрэбна толькі тая кропля, адзіная, з якой мы разам нарадзіліся ў зямной глыбіні* [3, с. 182]; *Пан Даніла быў цвёрда перакананы, што свет не стаіць на месцы, што ёсць у ім і стаячая вада і плынь. Першая гніе і робіцца балотам, другая – з крыніцы робіцца ручаінай, ракою, морам, аблокамі* [6, с. 193].

Да выражэння аўтарскай ідэі аб цыклічнасці ўсяго жывога ў прыродзе можа падводзіць пэўны парадак размяшчэння лексічных дамінант ЛСП у кантэксце: *Косці стануць зямлёй, і вырастуць дрэвы, і пацякуць з іх кроплі дажджу. Проста туды, у раку. І ён стане ракою, а рака – ім. І нават самы мудры, нават бог, іх не адрозніць* [6, с. 389].

Лексемы **ручай** і **крыніца** могуць быць прадстаўленыя як намінацыі вобразаў пейзажнай замалёўкі: *Будуць давеку крыніцы на гэтай зямлі* [2, с. 251]; *Хвой, што растуць над гэтай крыніцай* [2, с. 324]. У метафарычных суадносінах **крыніца – песня – народ** (*Крыніца песняй завецца, а цячэ яна з гушчы народнай* [2, с. 324]) яны напаўняюцца іншым зместам: *Піце з чыстай крыніцы, з напеваў матчыных* [5, с. 326]; *Паважайце, любіце бацькоўскую спадчыну* [2, с. 326] – такі запавет аўтара нашчадкам.

У ІІІ пісьменніка лексемы **кропля, ручай** фігуруюць як асобныя вобразы для абазначэння плачу (*Дожджык скупы, як халодны плач* [2, с. 344]) і карэлююць з лексмай **сляза**: *Як сканаю, душа застаецца ў ззянні кожнай крынічнай слязы* [2, с. 235]; *На магіле Марыі каліна ў кроплях вясёлкавых слёз* [2, с. 306]. Адметнай рысай такога трапеічнага атаясамлівання з'яўляецца антрапамарфізм, які рэалізуецца ў працэсуальных метафарах (*Сцякалі на струнах росы – слёзы душ, багоў, людзей* [2, с. 222]; *Хмара... і заплакала ад каханья, і слязою чыстаю абмыла* [2, с. 273]); субстантыўных увасабленнях **раса – сляза** (*Росы слёз на маіх нагах* [2, с. 225]; *Суме хатняя ружа / У чыстых росах-слязах* [2, с. 330]).

Акрамя таго, можна вылучыць наступныя канцэптуальныя збліжэнні:

• **вада – неба:** *І ўдзень і ўначы з яго было відаць два небы. Толькі ўдзень гэтыя «небы» сінелі блакітам, а ўначы – густым кобальтам, які нехта папырсаў фасфарычным срэбрам.* [3, с. 346]; *Кандрат не глядзеў ні на неба, ні на бязмежную, як неба, повень* [6, с. 321];

• **вада – месяц:** *Месяц заснуў на коміне хаты, / кінуў адбіткі на люстра вады* [2, с. 75]; *Ад месяца чырвоная кітайка, / што цягнецца над соннаю вадой* [2, с. 320];

• **вада – сонца:** *У капішчы Пасейдона, між сонцам і золатам хваль* [2, с. 221]; *Сонца сышло. / Трапяткое, гуляе па хвалях сініх* [2, с. 339]; (у такіх кантэкстах **сонца** і **месяц** ўспрымаюцца як аб’екты, здольныя адлюстроўвацца на паверхні **вады**);

• **вада – Радзіма:** *Родная зямля – гэта крыніцы. І тут было адно з незлічоных месцаў іх нараджэння. Выйце крыніц. Воды. Воды. Струменьчыкі, ручайны, рака, мора* [5, с. 95]. Базавы збіральны вобраз **Радзіма** ў ПП У. Караткевіча намінуецца за кошт кантамінацыі канцэптuallyна значных лексем першаснага парадку, сярод якіх выдзяляецца канцэпт **вада**.

Вывады

Істотнае значэнне ў стварэнні канцэптасферы належыць пісьменнікам як лепшым носьбітам моўнага вопыту. У беларускай культуры адной з такіх постацей з’яўляецца Уладзімір Караткевіч. Вызначэнне ключавых слоў, канцэптuallyна значных лексем, якія аб’ектывуюць індывідуальна-аўтарскую карціну светаўспрымання пісьменніка, рэпрэзентаваную ў адметнай канцэптасферы, дазваляе не толькі ўявіць аўтарскую семантызацыю лексічнага складу ідыястылю, але і прадставіць асноўныя, найбольш важныя для пісьменніка паняцці.

Спіс выкарыстаных крыніц

1. Беларуская міфалогія : энцыкл. слоўн. / склад. І. Клімковіч. – 2-е выд., дап. – Мінск : Беларусь, 2006. – 599 с.
2. Караткевіч, У. Збор твораў : у 8 т. / У. Караткевіч. – Мінск : Маст. літ., 1987. – Т. 1 : Вершы, паэмы. – 431 с. : 4 л. іл.
3. Караткевіч, У. Збор твораў : у 8 т. / У. Караткевіч. – Мінск : Маст. літ., 1988. – Т. 2 : Аповесці, апавяданні. – 511 с. : 4 л. іл.
4. Караткевіч, У. Збор твораў : у 8 т. / У. Караткевіч. – Мінск : Маст. літ., 1988. – Т. 3 : Раман. Аповесці. – 543 с. : 4 л. іл.
5. Караткевіч, У. Збор твораў : у 8 т. / У. Караткевіч. – Мінск : Маст. літ., 1989. – Т. 4 : Каласы пад сярпом тваім : раман, кн. 1. – 399 с. : 4 л. іл.
6. Караткевіч, У. Збор твораў : у 8 т. / У. Караткевіч. – Мінск : Маст. літ., 1989. – Т. 5 : Каласы пад сярпом тваім : раман, кн. 2 : Зброя : аповесць. – 527 с. : 4 л. іл.
7. Караткевіч, У. Збор твораў : у 8 т. / У. Караткевіч. – Мінск : Маст. літ., 1990. – Т. 6 : Хрыстос прыязмліўся ў Гародні : раман. – 494 с. : 4 л. іл.
8. Караткевіч, У. Збор твораў : у 8 т. / У. Караткевіч. – Мінск : Маст. літ., 1990. – Т. 7 : Дзікае паляванне караля Стаха : аповесць ; Чорны замак Альшанскі : раман. – 574 с. : 4 л. іл.
9. Караулов, Ю. Н. Русский язык и языковая личность / Ю. Н. Караулов. – М. : Наука, 1987. – 262 с.

10. Керлот, Х. Э. Словарь символов / Х. Э. Керлот ; пер.: Н. А. Богун [и др.]. – М. : REFL-book, 1994. – 608 с.

11. Маслова, В. А. Когнитивный и коммуникативный аспекты художественного текста : моногр. / В. А. Маслова. – Витебск : ВГУ им. П. М. Машерова, 2014. – 104 с.

12. Мифы народов мира : энцикл. : в 2 т. / редкол.: С. А. Токарев (гл. ред.) [и др.]. – М. : Совет. энцикл., 1988. – Т. 2. – 560 с.

13. Огнева, Е. А. Концепты-доминанты как информативные конструкты текстовых миров / Е. А. Огнева. – М. : Эдитус, 2019. – 190 с.

14. Трегубчак, А. В. Семантика сравнения и способы ее выражения : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.01 / А. В. Трегубчак ; Моск. гос. обл. ун-т. – Рязань, 2008. – 221 л.

15. Шэцка, Л. М. Слоўнік вобразаў паэзіі і прозы Уладзіміра Караткевіча / Л. М. Шэцка ; пад агульн. рэд. С. Б. Кураша. – Мінск : Колорград, 2019. – 201 с.

16. Шэцка, Л. М. Слоўнік вобразаў паэзіі і прозы У. Караткевіча : у 2 ч. / Л. М. Шэцка ; пад агул. рэд. С. Б. Кураша. – Гомель : Гомел. праўда, 2020. – Ч. 2. – 118 с.

МГПУ ИМ. И. П. ШАМАНКИНА